

Xây dựng giải pháp nâng cao hiệu quả công tác giáo dục thể chất trong trường phổ thông trung học Nguyễn Huệ tỉnh Yên Bái

ThS. Đặng Thị Kim Ngân ■

TÓM TẮT:

Sử dụng các phương pháp nghiên cứu khoa học thường quy lựa chọn được 06 nhóm giải pháp nâng cao hiệu quả công tác giáo dục thể chất (GDTC) để nâng cao hiệu quả công tác GDTC cho học sinh (HS) trường phổ thông trung học Nguyễn Huệ tỉnh Yên Bái. Bước đầu ứng dụng các nhóm giải pháp lựa chọn trong thực tế và đánh giá hiệu quả, kết quả, các nhóm giải pháp lựa chọn đã có hiệu quả cao trong việc nâng cao thể lực cho đối tượng nghiên cứu.

Từ khóa: Giải pháp, giáo dục thể chất, học sinh, trường phổ thông trung học Nguyễn Huệ, tỉnh Yên Bái ...

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Giáo dục thể chất trong trường học các cấp hiện đang là vấn đề được Đảng, Nhà nước cũng như các trường học quan tâm. Hiện tại, môn thể dục đã được đưa vào giờ chính khóa, tuy nhiên thời lượng còn rất hạn chế, từ bậc tiểu học đến trung học phổ thông chỉ có 2 tiết/tuần, trong khi nhiệm vụ học tập được trang bị nhiều nội dung nên cần thiết phải tiến hành tổ chức hoạt động GDTC là vấn đề cần thiết.

Tuy nhiên, qua quan sát thực tế tổ chức hoạt động GDTC nhằm nâng cao hiệu quả công tác GDTC cho HS Trường phổ thông trung học Nguyễn Huệ, tỉnh Yên Bái cho thấy việc tổ chức hoạt động GDTC chưa tận dụng được những tiềm năng của Nhà trường nên hiệu quả chưa cao. Nếu tìm ra những giải pháp nâng cao hiệu quả công tác GDTC phù hợp, tận dụng tối đa tiềm năng của Nhà trường sẽ giúp nâng cao hiệu quả hoạt động GDTC, từ đó giúp hiệu quả hoạt động GDTC của HS.

Trong quá trình nghiên cứu, chúng tôi sử dụng các phương pháp nghiên cứu sau: phân tích và tổng hợp tài liệu tham khảo, quan sát sư phạm, phỏng vấn, kiểm tra sư phạm, thực nghiệm sư phạm toán học thống kê.

2. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

2.1. Đánh giá thực trạng công tác GDTC trong trường phổ thông trung học phổ thông Nguyễn Huệ tỉnh Yên Bái

Tiến hành đánh giá thực trạng công tác GDTC cho

ABSTRACT:

Using regular scientific research methods, there are 6 groups of solutions to improve the efficiency of the physical performance for students in Nguyen Hue high school, Yen Bai province. Initially applying the selected solution groups in practice and assessing the efficiency and results, the selected solution groups have been highly effective in improving the physical strength of the research subjects.

Keywords: Solution, physical education, students, Nguyen Hue high school, Yen Bai province...

HS THPT Nguyễn Huệ, tỉnh Yên Bái thông qua quan sát sư phạm; phỏng vấn trực tiếp cán bộ, giáo viên (GV) giảng dạy Thể dục tại trường; phỏng vấn bằng phiếu hỏi với cán bộ quản lý, GV, HS Nhà trường về các yếu tố ảnh hưởng tới thực trạng công tác GDTC bao gồm: cơ sở vật chất, lịch phân phối chương trình giảng dạy môn thể dục. Kết quả được trình bày tại các bảng 1, 2.

Bảng 1. Thực trạng cơ sở vật chất phục vụ công tác GDTC của Trường THPT Nguyễn Huệ tỉnh Yên Bái

TT	Cơ sở vật chất	Số lượng	Chất lượng	Đáp ứng nhu cầu tập luyện (%)
1	Sân bóng đá 60 x 100	01	Tốt	50 %
2	Nhà thi đấu đa năng	01	Trung bình	30%
3	Sân bóng rổ	01	Tốt	30%
4	Sân bóng chuyền	01	Khá	20%
5	Hồ nhảy xa	01	Khá	20%
6	Sân nhảy cao (Đệm nhảy)	02	Tb	30%
7	Bàn bóng bàn	02	Tốt	30%
8	Sân cầu lông	01	Tốt	30%
9	Đường chạy Điền kinh	02	Tb	30%

Kết quả bảng 1, 2 cho thấy:

+ Chất lượng, số lượng cơ sở vật chất phục vụ tập luyện TDTT ngoại khóa cho HS Trường THPT Nguyễn Huệ còn thiếu cả về số lượng và chất lượng so với nhu cầu tập luyện TDTT ngoại khóa của Nhà trường.

Bảng 2. Bảng phân phối chương trình giảng dạy môn thể dục của trường THPT Nguyễn Huệ tỉnh Yên Bái

TT	Nội dung giảng dạy	Nội dung giảng dạy theo khối					
		Khối 10		khối 11		khối 12	
		Số giờ	tỉ lệ %	Số giờ	tỉ lệ %	Số giờ	tỉ lệ %
1	Lý thuyết	2	2,86	2	2,86	2	2,86
2	Thể dục	7	10,00	6	8,57	6	8,57
3	Chạy ngắn	6	8,57	0	0	0	0
4	Chạy bền	6	8,57	8	11,43	9	12,86
5	Chạy tiếp sức	0	0	5	7,14	5	7,14
6	cầu lông	6	8,57	5	7,14	5	7,14
7	Đá cầu	6	8,57	5	7,14	6	8,57
8	Nhảy cao	8	11,43	5	7,14	0	0
9	Nhảy xa	0	0	5	7,14	6	8,57
10	Các môn tự chọn	20	28,57	20	28,57	20	28,57
11	Kiểm tra	9	12,86	9	12,68	11	15,72
Tổng		70	100	70	100	70	100

+ Nội dung chương trình môn học đã cải tiến phần nào đã đáp ứng được nhu cầu học tập của HS trong tình hình mới nhưng thời gian học còn ít, dần trải chưa đủ để các hoạt động mang lại hiệu quả cho người tập. Sự quan tâm của các cấp quản lý, GV, phụ huynh HS đối với sự phát triển thể chất của HS cho thấy: HS, GV và phụ huynh số đông HS chưa có nhận thức đúng đắn, đặc biệt là HS nữ. Ngoài ra vẫn còn một số cán bộ, GV chưa nhận thức đầy đủ về vị trí môn học thể dục cũng như tác dụng của việc tập luyện TDTT.

Nghiên cứu tiến hành thống kê kết quả xếp loại thể lực của HS môn thể dục, kết quả được trình bày tại bảng 3.

Kết quả bảng 3 cho thấy: Trình độ thể lực của HS Trường THPT Nguyễn Huệ chủ yếu ở mức độ trung bình. Tỷ lệ HS đạt loại tốt chiếm khoảng 23%, tuy nhiên, tỷ lệ HS không đạt tiêu chuẩn RLTT còn từ 24-32%; Số lượng HS đạt điểm trung bình trở xuống còn nhiều, do nhiều nguyên nhân khách quan cũng như chủ quan khác nhau như tình trạng sức khỏe, động cơ tham gia luyện tập TDTT không đúng đắn hoặc các yếu tố khác. Như vậy, vấn đề nâng cao hiệu quả công tác GDTC cho HS Trường THPT Nguyễn Huệ là vấn đề cần thiết cho HS Nhà trường.

2.2. Lựa chọn giải pháp nâng cao hiệu quả công tác GDTC cho học sinh Trường phổ thông trung học Nguyễn Huệ tỉnh Yên Bái

Bảng 3. Kết quả xếp loại thể lực của HS môn thể dục

Lớp	Kết quả phân loại chung							
	Giỏi		Khá		Đạt		Không đạt	
	Số lượng	Tỷ lệ %	Số lượng	Tỷ lệ %	Số lượng	Tỷ lệ %	Số lượng	Tỷ lệ %
10 (n = 530)	120	22,6	98	18,5	185	34,9	127	24
11 (n = 525)	89	17	79	15	189	36	168	32
12 (n = 532)	88	16,5	87	16,4	199	37,4	158	29,7

Tiến hành lựa chọn giải pháp nâng cao hiệu quả công tác GDTC để nâng cao hiệu quả công tác GDTC cho HS Trường phổ thông trung học Nguyễn Huệ tỉnh Yên Bái theo các bước:

- Lựa chọn quan tham khảo tài liệu
- Lựa chọn qua phỏng vấn trực tiếp các GV trên cơ sở đánh giá thực trạng công tác GDTC cho HS Nhà trường
- Lựa chọn qua phỏng vấn trên diện rộng bằng phiếu hỏi các nhà khoa học, cán bộ quản lý, các GV trong và ngoài trường với số lượng 140 người. Hình thức phỏng vấn dưới dạng phiếu hỏi theo các mức Rất cần thiết, Cần thiết và Không cần thiết. Kết quả phỏng vấn được trình bày tại bảng 4.

Kết quả bảng 4 đã lựa chọn được 06 giải pháp nâng cao hiệu quả công tác GDTC cho đối tượng nghiên cứu được tán đồng rất cao chiếm từ 62,1 % đến 98,6 % ý kiến xếp ở mức độ rất cần thiết. Cụ thể gồm:

Giải pháp 1. Nâng cao vai trò công tác lãnh đạo của các cấp ủy Đảng, Ban giám hiệu, các tổ chức đoàn thể đối với công tác GDTC.

Mục đích: Nâng cao nhận thức cho các đối tượng trong nhà trường về ý nghĩa của GDTC đối với con người, tác dụng của GDTC trong việc giữ gìn và nâng cao sức khỏe cho mọi người.

Nội dung và phương pháp thực hiện: Phối hợp với các tổ chức trong nhà trường như công đoàn, đoàn trường, chi đoàn GV quán triệt các chỉ thị, nghị quyết của Đảng và nhà nước về công tác GDTC trong trường học.

GV trực tiếp giảng dạy môn thể dục thông qua bài giảng của mình hàng ngày phải liên hệ thực tế với cuộc sống để HS hiểu được vai trò, ý nghĩa, tác dụng và lợi ích của TDTT.

Tổ chức các cuộc thi tìm hiểu về TDTT, phổ biến kiến thức khoa học về TDTT thông qua hội thảo, tọa đàm, bảng tin của nhà trường, giao cho chi Đoàn GV và HS của nhà trường thực hiện.

Khuyến khích các em tìm hiểu và theo dõi các hoạt động thể thao trên các phương tiện thông tin đại chúng hàng ngày như xem ti vi, nghe đài, đọc báo, xem trên mạng.... để tìm hiểu các thông tin về thể thao trong nước và quốc tế.

Giải pháp 2. Nghiên cứu cải tiến nội dung chương trình môn học sao cho phù hợp đặc điểm của nhà trường.

Mục đích: Chuẩn hóa các chương trình giảng dạy phù hợp với điều kiện thực tế, đặc điểm của HS, CSVC của nhà trường, đổi mới phương pháp dạy học tích cực hóa các hoạt động học tập của HS.

Nội dung và phương pháp thực hiện: Bám sát sự chỉ đạo của Ban giám hiệu nhà trường về kế hoạch, nhiệm vụ học tập của nhà trường trong từng năm học, giao cho các tổ chuyên môn và công đoàn và đoàn trường thực hiện.

Cải tiến chương trình theo hướng tăng tính hấp dẫn, tạo hứng thú cho HS trong học tập và tập luyện thể thao, đưa ra các biểu đánh giá kết quả môn học, giao cho giao cho các GV giảng dạy môn thể dục thực hiện.

Nhóm thể dục tổ chức soạn thảo tài liệu môn học làm cơ sở cho cán bộ, GV, HS tham khảo trong quá trình giảng dạy hoặc tuyên truyền về thể thao, đồng thời là tư liệu để hội thảo, trao đổi nâng cao nhận thức về môn học trong nhà trường.

Giải pháp 3. Mở rộng, xây dựng mới sân bãi dụng cụ, mua sắm và tự tạo ra trang thiết bị phục vụ cho các hoạt động tập luyện.

Mục đích: Nâng cao chất lượng, cải tạo CSVC sân bãi, dụng cụ và tăng số lượng các trang thiết bị kỹ thuật phục vụ cho công tác GDTC đạt hiệu quả cao.

Nội dung và phương pháp thực hiện: Được sự quan tâm của các cấp chính quyền, công tác dạy và học của nhà trường nói chung trong đó có môn học GDTC đã được triển khai và thực hiện tương đối tốt, được Sở GD&ĐT đánh giá cao.

Đề xuất xây mới, tu sửa sân tập, nhà thi đấu đa năng, tận dụng tối đa các điều kiện của nhà trường phục vụ cho giảng dạy chính khóa và hoạt động thể thao trong trường học.

Động viên HS tham gia lao động công ích để cải tạo hoặc làm mới sân bãi dụng cụ. Bên cạnh đó chú ý đến việc tạo điều kiện thuận lợi cho HS mượn các dụng cụ tập luyện để HS thoải mái tập luyện trong những lúc có thời gian rảnh rỗi.

Tận dụng tối đa định mức kinh phí của nhà trường dành cho GDTC và các hoạt động thể thao để mua sắm trang thiết bị phục vụ cho giảng dạy và tập luyện các môn thể thao trong giờ học chính khóa cũng như ngoại khóa đủ về số lượng và đảm bảo về chất lượng.

Toàn bộ nhóm giải pháp này do Ban giám hiệu trực tiếp chỉ đạo phối hợp giữa nhóm thể dục với các tổ chức đoàn thể trong trường thực hiện.

Giải pháp 4. Lựa chọn các Vận động viên mũi nhọn, động viên HS, phối hợp với phụ huynh, quan sát các giờ học thể dục. Đẩy mạnh hơn nữa công tác tổ chức, quản lý theo hình thức xã hội hóa.

Mục đích: Động viên, khuyến khích đông đảo HS tham gia tập luyện TDTT rèn luyện sức khỏe, tạo sân chơi lành mạnh, bổ ích sau giờ học mệt mỏi.

Nội dung và phương pháp thực hiện: Thường xuyên lựa chọn các vận động viên mũi nhọn dựa trên các vận động viên năng khiếu của tỉnh đang tham gia học tập tại trường, lấy các em làm lòng cốt để xây dựng các câu lạc bộ hay nhóm môn thể thao mũi nhọn đã mang lại nhiều

Bảng 4. Kết quả phỏng vấn lựa chọn giải pháp nâng cao hiệu quả công tác GDTC trong trường THPT Nguyễn Huệ tỉnh Yên Bái (n = 140)

TT	Nội dung phỏng vấn	Kết quả phỏng vấn					
		Rất cần thiết		Cần thiết		Không cần thiết	
		Số phiếu	%	Số phiếu	%	Số phiếu	%
1	Nâng cao vai trò công tác lãnh đạo của các cấp ủy Đảng, Ban giám hiệu, các tổ chức đoàn thể đối với công tác GDTC	102	72,9	25	17,9	13	9,2
2	Nghiên cứu cải tiến nội dung chương trình môn học sao cho phù hợp đặc điểm của nhà trường	121	86,4	11	7,9	8	5,7
3	Mở rộng xây dựng mới sân bãi dụng cụ, mua sắm và tự tạo ra trang thiết bị phục vụ cho các hoạt động tập luyện	135	96,4	3	2,2	2	1,4
4	Lựa chọn các Vận động viên mũi nhọn, động viên HS, phối hợp với phụ huynh, quan sát các giờ học thể dục. Đẩy mạnh hơn nữa công tác tổ chức, quản lý theo hình thức xã hội hóa	112	80	20	14,3	8	5,7
5	Tăng cường bổ sung sắp xếp hợp lý đội ngũ cán bộ GV TDTT và công tác đào tạo bồi dưỡng nâng cao trình độ cho GV TDTT	87	62,1	41	29,2	12	8,7
6	Tăng cường các hoạt động ngoại khóa, tổ chức hoạt động các giải thi đấu truyền thống, giao lưu TDTT giữa các HS trong nhà trường cũng như với các trường bạn và tổ chức xã hội khác	138	98,6	2	1,4	0	
7	Khuyến khích động viên mỗi HS tham gia tập luyện một môn thể thao tự chọn	78	55,7	32	22,9	30	21,4

huy chương cho trường trong các giải thi đấu của tỉnh hay ngành tổ chức. Có các hình thức khuyến khích HS có năng khiếu thông qua những giải thưởng và ưu đãi đặc biệt cho những em tham gia tích cực và đem lại thành tích cho nhà trường qua các giải thi đấu.

Thông qua các em và các phương tiện thông tin đại chúng tuyên truyền tới cha mẹ các em lợi ích tác dụng của TDTT và tầm quan trọng của công tác GDTC trong nhà trường phổ thông.

Khi đã thành lập được các đội tuyển thì cần động viên khuyến khích các em tạo điều kiện để các em phát huy hết khả năng tạo cho các em sự tự tin, xây dựng niềm tự hào về truyền thống hoạt động văn hóa TDTT của nhà trường để không ngừng nâng cao chất lượng đào tạo của nhà trường thì phải có nhận thức đúng đắn về vai trò, mục tiêu của công tác GDTC trong nhà trường.

Giải pháp 5. Tăng cường bổ sung sắp xếp hợp lý đội ngũ cán bộ GV TDTT và công tác đào tạo bồi dưỡng nâng cao trình độ cho GV TDTT.

Mục đích: Nhằm không ngừng bổ sung hợp lý đội ngũ GV TDTT và nâng cao kiến thức khoa học và thực tiễn công tác GDTC cho HS Trường THPT Nguyễn Huệ tỉnh Yên Bái.

Nội dung và phương pháp thực hiện: Một trong những giải pháp mạnh tính cấp bách hiện nay nhằm nâng cao hiệu quả công tác GDTC đối với trường THPT Nguyễn Huệ tỉnh Yên Bái hiện nay là cần sắp xếp hợp lý lại đội ngũ GV và tạo điều kiện cho GV đang giảng dạy được đi tập huấn bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ. Hơn nữa trường THPT Nguyễn Huệ tỉnh Yên Bái có 3/ 6 GV có tuổi đời từ 40 đến trên 50 chiếm 50% và có 2/6 GV đào tạo ở trình độ đại học tại chức chiếm 33,3 %. Sau nhiều năm công tác không được bồi dưỡng huấn luyện về chuyên môn nên họ gặp rất nhiều khó khăn trong giảng dạy. Vì vậy trường cần phải khắc phục bằng cách:

- + Cử đi tập huấn nâng cao trình độ chuyên môn tại các lớp tập huấn do ngành tổ chức.
- + Phân bổ GV giảng dạy tại các khối lớp hợp lý giữa giảng dạy quân sự và GDTC.
- + Kết hợp với trường trung cấp TDTT mở các lớp bồi dưỡng chuyên môn cho GV về luật thi đấu.
- + Tăng cường chế độ ưu đãi đối với GV thể dục.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (1994), *Văn bản chỉ đạo công tác giáo dục thể chất trong nhà trường các cấp*.
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2008), *Quyết định số 53/2008/QĐ-BGDĐT ngày 18 tháng 9 năm 2008 về việc ban hành quy định về việc đánh giá, xếp loại thể lực học sinh, sinh viên*.
3. Dương Nghiệp Chí (1991), *Đo lường thể thao*, Nxb TDTT, Hà Nội.

Nguồn bài báo: Bài báo trích từ luận văn thạc sỹ: *Nghiên cứu lựa chọn giải pháp nâng cao hiệu quả công tác GDTC trong trường phổ thông trung học Nguyễn Huệ tỉnh Yên Bái*, bảo vệ năm 2016.

(Ngày Tòa soạn nhận được bài: 4/2/2020; ngày phản biện đánh giá: 22/3/2020; ngày chấp nhận đăng: 27/4/2020)

Giải pháp 6. Tăng cường các hoạt động ngoại khóa, tổ chức hoạt động các giải thi đấu truyền thống, giao lưu TDTT giữa các HS trong nhà trường cũng như với các trường và tổ chức xã hội khác.

Mục đích: Tạo môi trường hoạt động thể thao thường xuyên phong phú đa dạng, làm phong phú đời sống văn hóa tinh thần của HS, giúp HS làm quen với các công tác tổ chức thi đấu và trọng tài.

Nội dung và phương pháp thực hiện: Để đạt được hiệu quả trong công tác GDTC thì trường phải tăng cường tổ chức thường xuyên các hoạt động ngoại khóa về TDTT cho HS.

Các giải pháp cần thiết hiện nay nhằm duy trì và nâng cao hiệu quả công tác GDTC trong nhà trường hiện nay có thể tiến hành bằng các hình thức sau:

- + Thành lập đội tuyển các môn thể thao trong nhà trường lấy các vận động viên năng khiếu làm lòng cốt.
- + Phấn đấu 100% các lớp tổ chức Tập TDTT ngoại khóa.
- + Thành lập các câu lạc bộ TDTT của nhà trường nhằm thu hút các em đến tập luyện thường xuyên như võ thuật, bóng đá, cầu lông, Bóng rổ. Qua đó HS vừa phát triển thể lực, tăng cường sức khỏe, vừa có thêm kĩ năng, kĩ xảo vận động. Tập luyện TDTT gián tiếp giúp các em tiến bộ hơn trong học tập các môn văn hóa khác.
- + Bám sát kế hoạch của nhà trường để xây dựng kế hoạch tổ chức các hoạt động thi đấu các môn thể thao hợp lý, hiệu quả.
- + Duy trì các giải thi đấu thể thao truyền thống của nhà trường hàng năm, định kì hội khỏe phù đồng của nhà trường với các trường bạn và tổ chức xã hội khác trong và ngoài địa phương, qua đó tích cực thu hút các nhà tài trợ, tài trợ kinh phí cho các hoạt động thể thao trong nhà trường.

Toàn bộ nhóm giải pháp này do tổ thể dục phối hợp với các tổ chức đoàn thể trong nhà trường thực hiện dưới sự chỉ đạo giám sát của Ban giám hiệu nhà trường.

3. KẾT LUẬN

Thông qua nghiên cứu, đề tài đã lựa chọn được 06 giải pháp nâng cao hiệu quả công tác GDTC cho HS Trường THPT Nguyễn Huệ tỉnh Yên Bái.